

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

KURPIK, czyli łapcius

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

KURP – z niegdyś miękkim [p'] na końcu, wywodzącym się z formy liczby mnogiej: kurpie i w gwarze kurpiowskiej wymawianym [pś], czyli kulp [kulpś] – to but, chodak, łapeć wypleciony z łyka. Kurpiowskie kurpie 'buty' miały swoje odpowiedniki, będące wersjami tego słowa, również w innych gwarach i dialektach: karpie, kurpiki, kurpiele. W językach bałtyckich do dziś używa się wyrazowych krewniaków kurpi (lub Kurpiów): w litewskim 'but' to kulpė, a w łotewskim – kurpe.

Możliwe, że kurpiowskie KURPIE 'łapcie, chodaki' zostały zapożyczone właśnie z tych języków (jeśli tak, to jeszcze przed XV wiekiem), ewentualnie ze staropruskiego. Możliwe jednak również, że KURPIE to wcale nie zapożyczenie, tylko jedna z najstarszych, reliktowych nazw obuwia, zachowana w regionalnej odmianie polszczyzny i wywodząca się z prasłowiańszczyzny (wspólnym przodkiem kurpiowskich KURPI oraz litewskich i łotewskich kulpes byłaby potencjalna forma *kŕpja oznaczająca albo ogólnie obuwie, albo jakiś konkretny rodzaj butów).